

Bijlage 2.

Sfeerbeeld: Interview met een bewoner:

Ik heb een paar vragen over dit woongebied is dat ok?

Ja prima ik vertel er graag over.

Hoe zijn deze onderkomens tot stand gekomen?

Het begon met 4 belangstellenden voor deze locatie, om zelf onder begeleiding te gaan bouwen. Voor ons was dat een eye opener, dat je met begeleiding zelf je woonomgeving kan samenstellen, maar ook nog bouwen. 'Opeens' lag er een nieuw spoor open: je kunt je helemaal suf werken voor een veel te hoge huur of een veel te duur huis, of je gaat met deze hele nieuwe aanpak die tijd stoppen in je eigen thuis. Wat ik in mijn omgeving zie is oplopende frustratie, maar ook langzamerhand boosheid omdat er geen startplek te vinden. Dat is denk ik de reden dat het aantal belangstellenden snel groeide, we hebben voor deze plek het maximale aantal van 12 wooneenheden nu bereikt, de boot is dus vol. Maar er is dus veel meer belangstelling voor: 'neem het heft in eigen hand, bouw je eigen pand'.

In principe organiseer je het bouwen zelf, vanuit de bouwbegeleiding heb je recht op een aantal uren begeleiding en ook assistentie tijdens het bouwen, en kun je gebruik maken van gezamenlijke inkoop van materiaal, dat steekt nogal nauw vanwege kwaliteitseisen. Bij ons is dat een verenigingsvorm geworden.

Ok, ik wil ook graag weten hoe ontwerp tot stand is gekomen, dat zal heel wat tijd gekost hebben.

Dat was super, we hebben met blokken gespeeld, want dit hele gebied is samengesteld uit Cellen op een stramien van 4,2x4,2 meter. We hebben onder leiding van een deskundige in 3 avonden met blokken op schaal geschoven en zo alle onze wooneenheden samengesteld en gepositioneerd. Dit is in een handomdraai in 3D gezet, want de Cellen zijn constructief en bouwtechnisch al helemaal uitgewerkt, zodat we virtueel door onze eigen woonomgeving konden lopen, dat was al een geweldige ervaring, we konden ook hier en daar nog schuiven met Cellen. Je ziet bij elke wooneenheid een eigenheid. Bijvoorbeeld verschillende gevelafwerkingen: Nummer 3 heeft een strovulling en stucwerk, nr. 6 heeft brede oude planken van een schuur, wij heb een wat strakkere houten afwerking, nr. 11 heeft een bijzondere 'golvende' gevel allemaal eigen ideeën en invullingen. Gelukkig hebben we hulp gehad van een vormgever, mede daardoor heeft het geheel zowel eenheid als verscheidenheid, moeilijk om dat onder woorden te brengen, ik laat het je zien loop je zo mee?

Ja dat gaan we zo doen, eerst nog een paar vragen ok? Hoe zit het met de kosten voor jou of jullie?

Dat is een verhaaltje op zich, toen ik een maandje aan het bouwen was kwam ik mijn vriendin tegen, die nog enthousiaster was dan ikzelf. We hebben het samen gedaan, door haar inbreng was het ook mogelijk om een extra cel te plaatsen als verdieping. Oh ja de kosten: Dat ging heel bijzonder 2 dagen nadat we alles bepaald hadden, was voor elke wooneenheid de prijs bekend, in installaties, materialen en bouwbegeleiding en voor je eigen inspanning de lunchpakketjes bij wijze van spreken. Als starter zie ik in de toekomst een onderkomen van 5 cellen, nu had ik eerst genoeg aan 3 cellen, 52,5 m2 ik had ook nog geen geld voor 5 cellen trouwens. Later was het dus geen enkel probleem om een Cel bij te plaatsen tijdens de bouw zelfs!

Mijn buurman zat in hetzelfde schuitje, maar hij zat wat ruimer in zijn tijd, en heeft behoorlijk wat uren gewerkt voor nr. 9 daar is een gepensioneerd stel komen wonen, hij kreeg zijn uren uitbetaald in.... bouw materiaal! Hij heeft daardoor een extra Cel kunnen bouwen.

Een hele eenvoudige doorgerekende fundering is al wel voor 5 Cellen inbegrepen. Als ik nu kijk wat wooneenheden kosten, dan betaal je voor een vergelijkbaar oud huis al 2 a 3 keer meer, en voor een nieuw huis zeker 3 keer meer, om maar niet te spreken wat huizen kosten in de randstad.

Mijn woonlasten zijn inclusief aflossing lager dan de huur van mijn vorige huis, aflossing is eigenlijk al sparen, dat voelt heel goed.

Hoe gaat het eigenlijk in dit woongebiedje?

Tijdens de bouw hebben elkaar geholpen. De bouwers van het eerste uur hebben de latere bouwers als vanzelfsprekend geholpen en mede opgeleid. Het wonen in deze herkenbare Cellenstructuur geeft op de een of andere manier een binding. Trouwens door alle verschillende samenstellingen, vormen en afwerkingen, zie ik geen repetitie maar 'gratis' variatie.

Maar goed, hier niet alles koek en ei hoor, hier hebben we ook woonbuurtergernissen, maar iedereen komt nu wel voor de 3^e keer op de buurtbarbecue.

Wat wel een mooie dynamiek geeft, helemaal bij de buurtbarbecue, is de verscheidenheid aan bewoners, we hebben 4 starters, 3 studenten, 2 stellen op leeftijd, 3 gezinnen waaronder een Syrisch gezin en een woonblokje waar 5 jongeren wonen met begeleiding. Echt iedereen heeft zich ingezet binnen zijn- of haar mogelijkheden.

Oh ja ook wat kleine ongelukken tijdens de bouw, maar dat is goed gekomen. Ik las laatst dat de meeste ongelukken thuis gebeuren, maar als je aan het bouwen bent ben je niet thuis, misschien dat dat elkaar wel opheft, want op de bouw gaan we serieuzer om met veiligheid dan achter je eigen voordeur lijkt het wel.

Dat was ik bijna vergeten hoe zit het met de energielasten.

Per maand betaal ik zo'n beetje meer vastrecht dan dat ik verbruik. We hebben hier geen gas, in de winter krijg ik het goed warm met 400 kg pellets, in het voorjaar, zomer en najaar doen mijn heatpipes het meer dan prima en ben ik blij dat ik warm water aan de burens kan leveren, anders wordt alles te heet.

Wat heel interessant is, dat is de VTG, VTH en VTV ja ja afkortingen die nog onbekend zijn. Dat betekent: Vehicle to Grid en Vehicle to Home en Vehicle to Vehicle. Negen huishoudens hebben 3 basic SEV, Solar Electrical Vehicle's, elektrische auto's besteld. Het gebruik wordt geregeld met een app. Deze SEV's hebben een voorziening om je huis te voorzien van stroom uit de autoaccu. (VTH). Dat kan omdat auto's 90% van de tijd stil staan. De auto wordt opgeladen met z'n eigen zonnecellen en die op onze daken, dat is bijna autonome en CO2 vrije, super goedkope mobiliteit. Oh ja er zit ook een trekhaak aan, onmisbaar voor zelfbouwers zoals wij!

De bus stopt 300 meter verderop, dat is ook erg handig.

Omdat deze bouwmethode D N A wel materiaal gebruikt maar niet verbruikt heb je een fantastisch milieuresultaat, dat gaat veel verder dan alleen verwarming en verlichting.

Circulair bouwen is een substantieel onderdeel van de Circulaire Samenleving, zijn er in jullie woongebied nog andere Circulaire ontwikkelingen?

Goed dat je dat vraagt, we zijn al een eind op weg geholpen met 2 medewerkers uit het Voedselbos te Glimmen. Zij zijn onze voorlopers, met vrijwilligers hebben ze hun inspiratiecentrum in Glimmen gebouwd in 2022 met D N A. Misschien ben je de namen wel eens tegen gekomen: Madeleine en Marlies Duran. Het is nog een hele kunst om goede producten te verbouwen, dat gaat lukken met hun begeleiding. Voordat wij daar bedreven in zijn en alles 'aanslaat' zijn we wel een jaar of 3 verder, maar dat is niet erg.

Ik vertelde eerder al dat we voor onze mobiliteit qua brandstof en per saldo CO2 uitstoot heel erg goed presteren. Wist jij trouwens dat een mens ook 400 kg CO2 per jaar uitstoot? Dat moet wel mogelijk blijven 😊

Had ik al verteld van de centrale ruimte?

Nee hoe werkt dat?

Het is gelukt om twee extra Cellen te bouwen, hier is plaats voor aankopen die we op vrijwillige basis gezamenlijk willen gebruiken, zoals 1^e klas gereedschappen, grasmaaimachine, wasmachines e.d. Dit is ook een reparatiewerkplaatsje en de energie HUB voor het VTH verhaal. Deze 2 cellen zijn ontworpen en geëngineerd en ook gebouwd door studenten van MBO en HBO.

Hoe ziet de toekomst er uit voor jou?

Wij verwachten ons 1^e kind over een maand of 5. Beetje triest maar voor ons ook weer niet, er komt door familieomstandigheden een Cel vrij op nr. 6, daar willen de bewoner afstand van doen. Ik kan deze cel voordelig overnemen als... kinderkamer en extra berging. We gaan nog bekijken of er een kraan komt die de hele Cel gaat verplaatsen, of dat we de Cel in delen demonteren en weer

monteren. Mooi avontuur, drie burens willen graag meehelpen. Mijn vriendin en ik moeten beiden nog flink aan de slag dus!

Een vraag moet ik nog stellen, ik hoop niet dat je mij dat kwalijk neemt, maar wat gebeurt er als bewoners gaan verhuizen of verkopen?

Ik begrijp waar je op doelt, daar moeten we het i.d.d. wel even over hebben. Voordat we gingen bouwen hebben we daar uitgebreid over gesproken in breed comité. We waren het er over eens dat het Circulaire gehalte en de haalbaarheid of toegankelijkheid overeind moeten blijven. Dat betekent dat de wooneenheden niet in de vrije verkoop kunnen, dan gaat poen de hoofdrol spelen en dat past niet in dit woonbuurtje. Het 'doorgeven' van de wooneenheden hebben we geregeld in de verenigingsstatuten. Ik ga geen bedragen nu noemen want dat gaat een eigen leven leiden. Poen speelt een rol maar zeker geen hoofdrol,

Heb je nog een mooie slotzin voor ons?

Mhh nu al? Er is nog veel meer te vertellen! Dan toch dat wij heel gelukkig zijn met deze woonomstandigheden, dat was never te nooit niet gelukt in de huidige huizenmarkt.